

Кмін А.О.

ад'юнкт,

*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного*

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ-ВИХОВНИКІВ У ЛЬВІВСЬКОМУ ВИЩОМУ ВІЙСЬКОВОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ (1991–2014 РР.)

Після розпаду Радянського Союзу, незалежна демократична Україна розпочала будівництво власних Збройних Сил. Так, напроतिвагу військово-політичних органів СРСР була створена Соціально-психологічна служба ЗС України, яка в 1994 році була перейменована у Органи виховної та соціально-психологічної роботи у Збройних Силах України. Основні завдання якої були соціально-виховна й культурно-дозвільна роботи, а також морально-психологічне забезпечення (МПЗ) особового складу.

В цей же час, ряд проблемних питань негативно впливали на ефективність роботи зазначеної структури, а саме: еміграції з новоствореної держави, незнання української історії, мови та культури [1, с. 114–115]. А також відсутність спеціалістів не радянської військової школи.

На основі зазначених проблемних питань у відділенні військової підготовки «Львівська політехніка», у СРСР – Львівське воєнно-політичне училище, був розпочатий набір на нову спеціальність «Апаратура радіозв'язку, радіотехніки та телебачення».

Так, із врахуванням необхідності сьогодення були введені дисципліни:

- Історія та культура України, українська мова – вони давали основу для створення національної свідомості, прививали любов до Батьківщини;

- Психологія, педагогіка, виховна робота – забезпечували знаннями, які необхідні були для організації виховної роботи, щоб забезпечити згуртованість колективу, підняти рівень впевненості у майбутньому серед військовослужбовців;

- Основи телебачення, радіоапаратури, тощо – такі дисципліни були необхідні для забезпечення знань із ремонту, будови та використання

теле-радіоапаратури. За допомогою якої проводилось військово-патріотичне виховання.

У навчальному закладі все більшої актуальності набувало питання морально-психологічного забезпечення, свідченням чого є низка наукових досліджень курсантів. [4, спр. 26, с. 47–49] Також, в 1999 році була введена в дію Концепція морально-психологічного забезпечення підготовки та ведення операцій (бойових дій) ЗС України, яка трактувала МПЗ як всебічне забезпечення [3 с. 97].

Новим історичним поштовхом у розвитку виховної роботи стало взяття участі українських воїнів у збройних конфліктах за участю країн-партнерів НАТО. Так, їхній досвід в організації психологічної підтримки ввів певні корективи у завдання української виховної і соціально-психологічної служби: інформаційно-пропагандистське забезпечення, духовна підтримка, соціально-психологічний супровід [3, с. 112]. Також, проведення міжнародних навчань на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки, що на Львівщині.

Досвід отриманий від країн-партнерів НАТО дав чіткий орієнтир у розвитку майбутнього військового покоління. Відбувалось відродження української свідомості, патріотизму та культури, вивчення зарубіжного досвіду, про що свідчать введення нових дисциплін у підготовку виховників:

- Нова історія країн Європи, сучасна українська література – забезпечували популяризацію української культури, збільшували світогляд, тощо;

- Документознавство, основи законодавства України – профілактика правопорушень серед військовослужбовців.

З 2004 року курсантами більш детально вивчалися питання морально-психологічного стану, соціальної психології, педагогіки, коли як у 1994 році акцент у навчанні був на технічну складову майбутньої професії.

Однак, основним недоліком у підготовці майбутніх офіцерів було зниження рівня військово-фахового вишколу. Так, недостатнє вивчення функцій офіцерів командних спеціальностей приводило до некомпетентності під час проходження військової служби на первинних посадах.

В загальному, розвиток підготовки фахівців з виховної роботи можна поділити на два етапи: перший – це перехід від радянського до національно-українського світогляду, та другий – впровадження досвіду НАТО.

Список використаних джерел:

1. Іщенко Т. Виховна робота з особовим складом в умовах розвитку Збройних Сил України (1991–2006 рр.). Науково-дослідницький центр гуманітарних проблем Збройних Сил України, 2013. С. 114–130.
2. Кобзар А. Організація виховної роботи у Збройних Силах України у 2000–2003 рр. *Військово-науковий вісник*. 2012. Вип. 17. С. 69–74.
3. Кобзар А. Становлення та розвиток структур виховної роботи у Збройних Силах України (1991–2011 рр.). Кандидат історичних наук. Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, 2013. С. 97–112.
4. Львівський територіальний архівний відділ Галузевого державного архіву Міністерства оборони України (ЛТАВ ГДА МО України), ф. 797, оп. 1п, спр. 26.

Маслюк О.Г.

здобувач,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

**КУЛЬТУРА ПЕРЕГЛЯДУ КІНОФІЛЬМІВ
В УКРАЇНСЬКІЙ РСР В 1944–1945 РР.**

Протягом 1943–1944 рр. відбулося вигнання нацистів з території Української РСР та Закарпаття. Влада відразу розпочала відновлювати роботу кінотеатрів і кіноустановок. Метою роботи є на основі архівних документів та газетних статей визначити рівень обслуговування глядачів кінотеатрів та культурний рівень самих глядачів.

В приміщеннях кінотеатрів виникали конфлікти. Причиною таких конфліктів часто ставали військовослужбовці. 9 жовтня 1945 р. в кінотеатрі «Перемога» міста Дніпропетровська перед другим вечірнім сеансом о 19 годині військовослужбовець встав на вході в зал і нікого не пропускав. Біля залу зібралося багато людей, і вони повалили контролера. За даними працівників закладу близько 40-50 осіб переглянули фільм безкоштовно. Винного не покарали, і він навіть зміг переглянути фільм. 7 жовтня 1945 р. в цьому ж кінотеатрі правила користування порушила вже ціла військова частина. У них було лише 250 квитків, натомість кіносеанс відвідало більше 300 військовослужбовців [13, арк. 48–49]. В кінотеатрах Дніпропетровська